

BÁO CÁO THAM LUẬN CỦA HỘI LIÊN HIỆP PHỤ NỮ VIỆT NAM
Về phát huy vai trò của Hội LHPN Việt Nam trong triển khai thực hiện tín dụng chính sách góp phần thực hiện có hiệu quả Chỉ thị số 40 - CT/TW của Ban Bí thư về “Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác tín dụng chính sách xã hội”

Chỉ thị số 40 - CT/TW ngày 22/11/2014 của Ban Bí thư về “Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác tín dụng chính sách xã hội” được ban hành là một dấu ấn hết sức có ý nghĩa đã thúc đẩy mạnh mẽ vai trò lãnh đạo, chỉ đạo của cấp ủy, chính quyền địa phương đồng thời nâng cao vai trò, trách nhiệm của các tổ chức Hội, đoàn thể trong đó có Hội LHPN Việt Nam, đã đồng hành với NHCSXH triển khai thực hiện có hiệu quả tín dụng chính sách xã hội góp phần bảo đảm an sinh xã hội, đồng thời thúc đẩy phát triển kinh tế theo hướng bền vững.

Nhằm phát huy vai trò của tổ chức Hội trong thực hiện có hiệu quả Chỉ thị số 40-CT/TW, ngay sau khi Chỉ thị được ban hành, Hội LHPN Việt Nam đã chỉ đạo Hội LHPN các cấp triển khai đến 100% cán bộ Hội và trên 18,4 triệu hội viên phụ nữ thông qua việc quán triệt tại các hội nghị; họp giao ban; sinh hoạt chi, tổ phụ nữ, Tổ TK&VV và qua các phương tiện thông tin đại chúng, các ấn phẩm truyền thông của Hội... đặc biệt, trong năm 2019, hưởng ứng cuộc thi tìm hiểu Chỉ thị 40-CT/TW về “Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác tín dụng chính sách xã hội”, TW Hội LHPN Việt Nam đã phát động các cấp Hội, cán bộ, hội viên phụ nữ tích cực tham gia. Với tinh thần hưởng ứng tích cực, 100% Hội LHPN cấp huyện, cơ sở đã có bài gửi về ban tổ chức với số lượng trên 18 nghìn bài, đạt 154% so với thể lệ, trong đó 170 bài đạt giải cao ở từng vòng thi. Đây cũng là một trong những hình thức tuyên truyền hiệu quả và cách thức đánh giá được kết quả thực hiện Chỉ thị 40 trong thời gian qua.

Về kết quả triển khai thực hiện Chỉ thị, 5 năm qua, Hội LHPN Việt Nam đã phối hợp chặt chẽ với NHCSXH và chính quyền địa phương trong việc củng cố, nâng cao chất lượng hoạt động tín dụng chính sách xã hội. Đồng thời, luôn quan tâm, chú trọng đến công tác lãnh đạo, chỉ đạo trong hệ thống Hội, điều này được cụ thể hóa qua nhiều văn bản chỉ đạo, hướng dẫn của Đoàn Chủ tịch Hội LHPN Việt Nam về nhiệm vụ hỗ trợ phụ nữ phát triển kinh tế và nâng cao chất lượng ủy thác với NHCSXH trên cơ sở thực hiện đầy đủ các nội dung đã được ký kết. Đó là:

Đẩy mạnh công tác tuyên truyền, giáo dục: Hội đã phát huy vai trò tập hợp lực lượng, đẩy mạnh tuyên truyền, phổ biến chủ trương, chính sách của Đảng,

Chính phủ về chính sách tín dụng ưu đãi, các quy định của NHCSXH, của Hội trong hoạt động ủy thác đến hội viên, phụ nữ và nhân dân thông qua tài liệu, các buổi sinh hoạt chi Hội, tổ TK&VV; qua hệ thống truyền thanh tại cơ sở và lồng ghép tuyên truyền với các nội dung hoạt động của Hội.

Nâng cao hiệu quả hoạt động tín dụng và thực hành tiết kiệm trong thành viên vay vốn: Các cấp Hội phối hợp chặt chẽ với chính quyền cơ sở tổ chức bình xét đối tượng cho vay; phối hợp với NHCSXH hướng dẫn hội viên làm hồ sơ thủ tục vay vốn theo quy định, tính đến 30/6/2020, có 64.965 tổ TK&VV còn dư nợ qua ủy thác của Hội, với tổng dư nợ là **trên 84.780 tỷ đồng** cho hơn 2,5 triệu hộ gia đình vay, nợ quá hạn chiếm tỷ lệ 0,2%. Đối với hoạt động thực hành tiết kiệm, các cấp Hội có hướng dẫn cụ thể đến từng chi/tổ phụ nữ, Tổ TK&VV, làm tốt công tác tuyên truyền, vận động, đồng thời phát huy sự sáng tạo trong triển khai để đáp ứng nhu cầu thiết thực của hội viên, phụ nữ với nhiều hình thức phong phú nhằm nâng cao nhận thức về ý nghĩa, nội dung thực hành tiết kiệm. Kết quả đến 30/6/2020, tổng số tiền gửi của thành viên do Hội quản lý đạt 4,75 ngàn tỷ đồng (chiếm 42,48%), số dư tiền gửi tiết kiệm trung bình của 1 thành viên đạt 1,87 triệu đồng.

Quan tâm đến công tác đào tạo bồi dưỡng, nâng cao năng lực cho đội ngũ cán bộ Hội, cán bộ Tổ TK&VV và hỗ trợ các hộ vay vốn kiến thức, kinh nghiệm trong sản xuất, kinh doanh để thúc đẩy sản xuất nâng cao hiệu quả vay vốn: Trong thời gian qua, Hội LHPN các cấp đã phối hợp với NHCSXH tổ chức trên 40.000 lớp tập huấn nâng cao năng lực về chuyên môn nghiệp vụ, quy trình giải ngân, quản lý nguồn vốn; hướng dẫn các thủ tục, quy định mới trong hoạt động ủy thác... cho cán bộ Hội và Ban quản lý Tổ TK&VV, đồng thời biên soạn và phát hành sổ tay hướng dẫn hoạt động Tổ TK&VV NHCSXH tới 100% Tổ TK&VV trung bình và yếu tại các địa bàn trên toàn quốc. Mặt khác, để giúp phụ nữ sử dụng vốn vay đúng mục đích, hiệu quả, Hội phối hợp với các bên liên quan tiến hành tư vấn cho phụ nữ lựa chọn ngành nghề lao động, kinh doanh phù hợp, kết hợp tập huấn, hướng dẫn quản lý sử dụng nguồn vốn cho hàng triệu lượt hội viên, phụ nữ, đồng thời phối hợp với ngành nông nghiệp đẩy mạnh việc chuyển giao tiến bộ KHKT cho trên 8 triệu lượt hội viên, phụ nữ nhằm giúp chị em biết ứng dụng tiến bộ KHKT vào sản xuất, chăn nuôi, chuyển đổi cơ cấu mùa vụ, nâng cao hiệu quả kinh tế.

Công tác biểu dương, khen thưởng các điển hình tiên tiến được quan tâm, với trên 10 ngàn tập thể, cá nhân phụ nữ tiêu biểu trên các lĩnh vực được biểu dương, khen thưởng nhằm thúc đẩy sự nỗ lực, cố gắng trong việc triển khai thực hiện nhiệm vụ của cán bộ Hội, cán bộ Tổ TK&VV và các điển hình cá nhân trong

việc sử dụng hiệu quả vốn tín dụng chính sách xã hội, điển hình có chi đã được tôn vinh là doanh nhân vi mô quốc tế và nhiều chi là doanh nhân vi mô tiêu biểu của Việt Nam.

Nâng cao chất lượng Tổ TK&VV và tăng cường công tác kiểm tra, giám sát: các cấp Hội thường xuyên phối hợp chặt chẽ với NHCSXH trong việc đánh giá, xếp loại củng cố, kiện toàn, nâng cao chất lượng hoạt động của Tổ TK&VV, qua rà soát, đánh giá cuối năm 2019 cho thấy chất lượng hoạt động của các tổ tương đối tốt, tỷ lệ tổ xếp loại tốt tăng cao chiếm trên 83%, số tổ yếu còn 0.95%. Trong công tác kiểm tra, giám sát, hàng năm, Hội các cấp đã chủ động xây dựng và triển khai kế hoạch kiểm tra giám sát đến các cơ sở Hội, trong đó tập trung cho các địa bàn yếu kém, đồng thời kiểm tra đột xuất đối với những địa bàn có tỷ lệ nợ quá hạn, lãi tồn đọng cao để có những biện pháp hỗ trợ tích cực nhằm nâng cao chất lượng hoạt động ủy thác của từng đơn vị.

Nét nổi bật của Hội trong thực hiện Chi thị số 40, được khẳng định thông qua kết quả thực hiện với “6 nhất” trong hoạt động ủy thác với NHCSXH, trong đó: Hội có số dư nợ cao nhất, nợ quá hạn thấp nhất, số tổ tiết kiệm và vay vốn nhiều nhất, số thành viên nhiều nhất, số Tổ tiết kiệm tín dụng được xếp loại tốt nhiều nhất và thành viên tham gia tiết kiệm cao nhất.

Bên cạnh đó, Hội còn tập trung các hoạt động hỗ trợ phụ nữ khởi nghiệp, phát triển kinh tế, giảm nghèo: Hội xây dựng và triển khai Đề án hỗ trợ phụ nữ khởi nghiệp giai đoạn 2017 - 2025 với nhiều hoạt động thiết thực, hiệu quả, từ công tác tuyên truyền, hoạt động truyền thông, đào tạo, bồi dưỡng, hỗ trợ thực hiện các ý tưởng khởi nghiệp. Thông qua việc thực hiện Đề án, nhiều tỉnh đã tạo điều kiện xây dựng Quỹ hỗ trợ phụ nữ khởi nghiệp giao cho NHCSXH chi nhánh tỉnh quản lý, Hội LHPN các tỉnh/thành có trách nhiệm lựa chọn đối tượng, theo dõi, giám sát, hỗ trợ phụ nữ khởi nghiệp sử dụng có hiệu quả nguồn vốn. Tính đến thời điểm hiện nay, các cấp Hội đã hỗ trợ thành lập trên 500 hợp tác xã; hỗ trợ, tư vấn cho trên 38 nghìn phụ nữ khởi sự kinh doanh, khởi nghiệp; trên 13 nghìn phụ nữ có ý tưởng được vay với số vốn là hơn 237 tỷ đồng. Trên 25 nghìn doanh nghiệp nữ được tư vấn, đào tạo, kết nối vay với số vốn hơn 148 tỷ đồng.

Một trong những dấu ấn quan trọng khác trong giai đoạn này là hoạt động tài chính vi mô của Hội. Thông qua hoạt động này là cơ sở thực tiễn cho chính phủ và các Bộ/ngành ban hành văn bản quy định về hoạt động của tài chính vi mô, bảo hiểm vi mô. Tính đến tháng 6/2020, có 53/63 tỉnh/thành có hoạt động TCVM đang được thực hiện: 14 quỹ xã hội và 02 đơn vị có dư nợ vốn vay từ 200 tỷ trở lên là: Tiền Giang và Quảng Bình; 90 chương trình/dự án TCVM (86 chương trình/dự án có dư nợ trên 100 triệu đồng trở lên). Tổng dư nợ của các Quỹ xã hội, các chương

trình/dự án TCVM đạt trên 1.500 tỷ đồng với tổng số khách hàng trên 200 nghìn khách hàng. Tổng dư nợ tiết kiệm đạt hơn 400 tỷ đồng.

Trên cơ sở phát huy tinh thần tương thân, tương ái trong hoạt động tiết kiệm hỗ trợ phụ nữ nghèo, trong giai đoạn này, Hội đã chuyển từ việc vận động các nguồn lực xã hội giúp cho phụ nữ nghèo thành Cuộc vận động tiết kiệm 5.000 tỷ đồng, tính đến tháng 6/2020, đã có gần 10 triệu hội viên tham gia các loại hình tiết kiệm với số dư là trên 8 nghìn tỷ đồng. Đồng thời, Hội cũng đã có bước chuyển mình trong hoạt động hỗ trợ giảm nghèo theo tiêu chí đa chiều, thông qua việc xây dựng mô hình giảm nghèo với sự tham gia của cả những gia đình có mức sống trung bình, khá trong cộng đồng. Từ năm 2015 đến nay đã có hơn 2 triệu lượt hộ nghèo do phụ nữ làm chủ được Hội giúp đỡ, trong đó trên 200 nghìn hộ đã thoát nghèo, góp phần giảm nhanh tỷ lệ nghèo của cả nước.

Sau 5 năm triển khai, thực hiện Chỉ thị số 40-CT/TW ngày 22/11/2014 của Ban Bí thư trong hệ thống Hội thông qua hoạt động ủy thác với NHCSXH, phụ nữ nghèo, cận nghèo được tiếp cận với vốn tín dụng chính sách thuận tiện, giảm tình trạng cho vay nặng lãi, bảo toàn nguồn vốn của nhà nước ở mức độ cao, đóng góp tích cực vào chủ trương tăng trưởng kinh tế gắn với tiến bộ và công bằng xã hội của Đảng. Cũng từ đó, uy tín của tổ chức Hội được nâng lên, tăng cường sự gắn kết, tập hợp thu hút các tầng lớp phụ nữ, đặc biệt là phụ nữ nghèo tham gia hoạt động và tổ chức Hội.

Để có được những kết quả trên, Hội LHPN Việt Nam rút ra một số bài học kinh nghiệm cụ thể như sau:

- Một là, xác định rõ vai trò, trách nhiệm của tổ chức Hội trong thực hiện tín dụng chính sách xã hội, trong công tác lãnh đạo, chỉ đạo được triển khai, thực hiện nghiêm túc, bài bản và thường xuyên từ cấp TW cho đến địa phương;

- Hai là, chú trọng đến công tác tuyên truyền, phổ biến chủ trương, chính sách của Đảng, Chính phủ về tín dụng ưu đãi với đa dạng các hình thức và bao trùm các nhóm đối tượng. Đồng thời, phát huy được vai trò, tinh thần trách nhiệm, sự nhiệt tình, năng động của đội ngũ cán bộ Hội, các tổ trưởng Tổ TK&VV trong thực hiện hoạt động tín dụng chính sách xã hội ở các địa phương;

- Ba là, tăng cường công tác phối hợp với NHCSXH trong việc thực hiện hiệu quả hoạt động tín dụng chính sách xã hội; triển khai thực hiện tốt việc củng cố, kiện toàn, nâng cao chất lượng hoạt động các Tổ TK&VV và tăng cường công tác kiểm tra giám sát hoạt động ủy thác NHCSXH ở từng cấp, đặc biệt là cấp cơ sở.

Để Chỉ thị 40 tiếp tục được triển khai thực hiện có hiệu quả trong toàn hệ thống chính trị, Hội LHPN Việt Nam xin được đề xuất một số kiến nghị sau:

Đề nghị Ban Bí thư Trung ương Đảng, tiếp tục tăng cường sự lãnh đạo, chỉ đạo để Chỉ thị 40 tiếp tục được thực hiện sâu rộng nhằm nâng cao trách nhiệm của cấp ủy, chính quyền ở các địa phương và phát huy được vai trò, trách nhiệm của các tổ chức chính trị xã hội theo đúng tinh thần Chỉ thị.

Với Chính phủ và các Bộ/ngành, có kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội đối với vùng dân tộc, vùng thường xuyên bị thiên tai, vùng biên giới, tập trung xây dựng các cơ sở hạ tầng, các thiết chế văn hóa xã hội... có chính sách, nguồn lực hỗ trợ phát triển mô hình kinh tế theo chuỗi liên kết, chuỗi giá trị; quan tâm đến các chương trình đào tạo nghề gắn với xây dựng các mô hình kinh tế tập thể, tạo việc làm phù hợp với nhu cầu của phụ nữ và nhu cầu thực tế. Hỗ trợ, tạo cơ chế để Hội thực hiện có hiệu quả Đề án hỗ trợ phụ nữ khởi nghiệp thông qua thành lập quỹ/vốn ươm tạo cho các đề án khởi nghiệp của phụ nữ. đề nghị cho phép tiếp tục thực hiện chương trình cho vay đối với hộ mới thoát nghèo sau năm 2020 và đối tượng thụ hưởng bao gồm các hộ sau 5 năm thoát nghèo để đảm bảo tính bền vững của các chương trình hỗ trợ giảm nghèo và chương trình nước sạch vệ sinh môi trường khi hết thời hạn 31/12/2020; bổ sung tăng nguồn vốn cho vay nhà ở xã hội theo Nghị định 100/2015/NĐ-CP ngày 20/10/2015 của Chính phủ.

Với Ngân hàng Chính sách xã hội, cùng với các đoàn thể rà soát, củng cố, kiện toàn tổ trưởng Tổ TK&VV là chi/ tổ trưởng để thuận lợi trong việc chỉ đạo cũng như nâng cao chất lượng hoạt động của các tổ chức Hội, Đoàn thể.

Trên đây là ý kiến tham luận của Hội LHPN Việt Nam, xin kính chúc các quý vị đại biểu và các đồng chí sức khỏe, hạnh phúc, thành công! Chúc NHCSXH Việt Nam tiếp tục phát triển, ngày càng đóng góp quan trọng trong sự nghiệp giảm nghèo, phát triển kinh tế, xã hội của đất nước.